

De activiteiten in 2009

Kern van het beleid

Kern van het beleid van de vereniging Leefmilieu vormt het streven naar een groen en gezond Leefmilieu. Een milieu waarin mensen veilig kunnen wonen en werken, zonder gezondheidsschade door milieubelasting en milieuoverlast. Het gaat daarbij niet alleen om negatieve ontwikkelingen te keren maar ook om te streven naar het realiseren van positieve ontwikkelingen.

Kenmerken van onze aanpak zijn daarbij:

- Mensen in heel Nederland die zich inzetten voor hun leefomgeving ondersteunen met informatie en raad en daad;
- Zorgen dat de informatie die mensen nodig hebben om mee te kunnen denken en praten goed beschikbaar komt. Volgens ons moet alle relevante informatie digitaal en gratis toegankelijk zijn;
- Nieuwe milieuproblemen bestuderen en zoveel mogelijk mensen daarover informeren en mee laten denken;
- Inspreken en beroep instellen;
- Bij dit alles samenwerken met milieu- en bewonersgroepen, overheden en andere organisaties;
- De activiteiten op een efficiënte en effectieve wijze uitvoeren.

In het onderstaande overzicht zijn onze activiteiten uit 2009 op een rijtje gezet. Het was een vol jaar waarin we, met dank aan onze vrijwilligers en de subsidies die we gekregen hebben, veel konden realiseren. Dit jaarverslag is een samenvatting. Op onze website, www.leefmilieu.nl staat meer en gedetailleerdere informatie.

Toegang tot informatie over luchtkwaliteit, kan veel beter

Om de luchtkwaliteit in je eigen leefomgeving te kennen is het belangrijk voor iedereen om de rapportages over luchtkwaliteit die door de meeste gemeenten gemaakt worden, te kunnen raadplegen. Daarom is in 2008 het project 'Toegang tot informatie over luchtkwaliteit, kan veel beter' opgestart. Het verzamelen van de rapportages luchtkwaliteit 2006 en deze beschikbaar maken op onze website www.lokalelucht.nl was in 2008 grotendeels afgerond. In 2009 was het beantwoorden van vragen over luchtkwaliteit en deze publiceren op de website het speerpunt. In totaal zijn rond de 80 vragen beantwoord.

Om zo veel mogelijk vragenstellers te kunnen helpen is ook een tweetal bijeenkomsten georganiseerd voor vragenstellers over het thema *megastallen en milieu*. Voor dit thema is gekozen omdat hierover zeer veel vragen binnenkwamen via de website.

In juni is een workshop 'Luchtkwaliteit rapporteren naar de burger, hoe verder?' georganiseerd voor ambtenaren/bestuurders van gemeenten en provincies. Doel van de workshop was om met hen van gedachten te wisselen hoe informatievoorziening over luchtkwaliteit in de komende jaren vorm kan krijgen. De input was het rapport 'Lange adem vereist', waarin wij onze ervaringen met het verzamelen van de rapportages over 2006 geschreven hebben en de nieuwe ontwikkelingen omtrent rapportages luchtkwaliteit nu het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) van kracht is geworden.

Op basis van de workshop en onze eigen ervaringen is een brief aan Minister van VROM gestuurd, evenals aan de Tweede Kamer om onze zorgen over de beperkte toegankelijkheid van informatie over luchtkwaliteit kenbaar te maken. De minister heeft in een brief gereageerd; zij deelt onze zorg en zal stappen zetten om de toegankelijkheid van de informatie te verbeteren.

De voorzitter van Leefmilieu heeft deelgenomen aan het project van het ministerie van VROM 'Atlas Leefomgeving'. Dit project beoogt een website te maken waar burgers relevante informatie op straatniveau kunnen vinden. Luchtkwaliteit en groen vormen daarbij belangrijke thema's.

De subsidie van het project liep tot 31 december 2009.

Nanodeeltjes en hun onbekende effecten voor mens en milieu

Nanotechnologie ruikt op en er komen voortdurend nieuwe producten op de markt. De euforie over de nieuwe producten overheerst maar er blijkt nog vrijwel niets bekend te zijn over de effecten op mens en milieu. In 2008 is daarom het project *Nanodeeltjes en hun onbekende effecten voor mens en milieu* van start gegaan. Activiteiten die in 2009 hebben plaatsgevonden zijn onder andere:

- Opstellen van een voorbeelddossier in samenwerking met studenten van de Universiteit Utrecht over Ceriumoxide dat toegevoegd wordt aan diesel.
- Onderzoek naar de productaansprakelijkheid voor nanoprodukten door een rechten student van de universiteit van Tilburg, in samenwerking met de wetenschapswinkel van de Universiteit van Tilburg.
- Organisatie studiebijeenkomsten in Wageningen en Arnhem waarbij geïnteresseerden bijgepraat worden over nanodeeltjes
- Deelnemen aan de Klankbordgroep Risico's Nanotechnologie georganiseerd door het ministerie van VROM.
- Marga Jacobs heeft een inleiding gehouden bij de opstart van de Brede maatschappelijk dialoog, georganiseerd door 'Nanopodium'. Zij heeft diezelfde dag een live interview voor het programma 'Dit is de dag' gegeven.

Zwaartepunt in 2009 lag op de organisatie van het symposium *Nanoregulering: reuze-oplossingen voor dwergproblemen?* op 13 november 2009. Dit symposium heeft Leefmilieu in Tilburg georganiseerd samen met TILT (Tilburg Institute for Law, Technology, and Society) en de Wetenschapswinkel van de Universiteit van Tilburg. Het was een goed bezocht symposium. Beleidsmakers, juristen, vertegenwoordigers van bedrijven en milieuorganisaties gingen dieper in op de vraag op welke manier regelgeving een bijdrage kan leveren aan nanotechnologie. Er moet gezocht worden naar een goede balans tussen innovatie en voorzorg. In een aantal lezingen wierpen vooraanstaande experts hun licht op dit vraagstuk en in kleinere groepen werd er 's middags doorgesproken over nanodeeltjes in relatie met cosmetica, consumentenproducten en arbeidsomstandigheden. Alle presentaties en verslagen van de workshops zijn beschikbaar op www.leefmilieu.nl.

De duur van het project *Nanodeeltjes en hun onbekende effecten voor mens en milieu* is verlengd tot 1 augustus 2010.

Burgernetwerk Leefmilieu verankerd

Het project is in het eerste kwartaal van 2009 afgerond. Activiteiten die daarvoor hebben plaatsgevonden zijn: het publiceren van de laatste vragen en antwoorden op de website, het opstellen van het eindverslag en de financiële eindafrekening. Alle stukken zijn door de accountant goedgekeurd.

De projectleider heeft de ervaringen van het Burgernetwerk ook nog op enkele bijeenkomsten door het land gepresenteerd zoals het door het RMNO georganiseerde internationale congres over Knowledge Democracy in Leiden.

Platform Groen in Nijmegen

In 2009 heeft Leefmilieu zich samen met een flink aantal actieve wijkgroepen ingezet voor het groen in Nijmegen. Dit heeft op verschillende fronten succes gehad. Op verschillende plaatsen in Nijmegen is groen, dat eigenlijk gebruikt zou worden voor bouwplannen, behouden. In de raad hebben 13 groepen ingesproken en deze stadsbrede zorg maakte veel indruk bij de raadsleden. De raad heeft daarom een themabijeenkomst georganiseerd over het toekomstige groenbeleid. Daarbij waren ongeveer 100 mensen aanwezig.

Financieel gesteund door KNHM (www.knhm.nl) is begonnen met de ontwikkeling van een groenvisie voor Nijmegen, waarbij als eerste stap de groenbeleving in kaart is gebracht met behulp van een dagboekjesonderzoek. Dit onderzoek is uitgevoerd door Maak-architectuur. In 2010 worden de resultaten daarvan bekend gemaakt en wordt er een discussie georganiseerd om de uitkomsten verder te bespreken.

Stadsbrug

In de eerste helft van het jaar is veel werk verzet voor het voorbereiden van de Raad van State zitting. Uiteindelijk is deze zitting niet doorgedaan. De provincie heeft naar aanleiding van het advies van het STAB het bestemmingsplan wegens vormfouten teruggetrokken. Over dit en de mogelijke vertraging die optreedt is veel publiciteit geweest in de media. Eerder al in juni heeft Leefmilieu een ingezonden brief 'Uitstel stadsbrug ligt niet aan bezwaren' gestuurd aan de Gelderlander, deze is geplaatst.

Het definitieve bestemmingsplan voor de stadsbrug is in november 2009 opnieuw de inspraak ingegaan. Op dit (nieuwe) definitieve bestemmingsplan heeft Leefmilieu uitgebreide zienswijzen ingediend; deze zienswijzen zijn ook door andere groepen en individuele burgers ingediend en ondersteund.

Leefmilieu en omwonenden dienen opnieuw bedenkingen in bij provincie

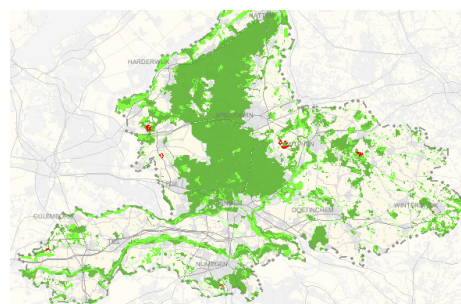
11 NOVEMBER 2009:

De vereniging Leefmilieu heeft, samen met omwonenden, opnieuw bedenkingen ingediend tegen het bestemmingsplan voor het tracé van de geplande Stadsbrug te Nijmegen.

In het geactualiseerde bestemmingsplan is nu duidelijk aangegeven dat weg over het hele tracé uit maximaal 2x2 rijstrookend zal bestaan. Hiermee heeft de gemeente een fout uit het vernietigde bestemmingsplan hersteld.

Milieuvergunningen

- Net als andere jaren is Leefmilieu actief geweest met het inspreken op milieuvergunningen van bedrijven en met het inspreken op bestemmingsplannen. Hierbij is ook ingesproken op effecten op de landschapszone en juiste behandeling van de natuurbeschermingswet.
- Daarnaast is Mobilisation of the Environment (MOB) enkele keren gemachtigd om mede namens Leefmilieu zienswijzen in te dienen; het zwaartepunt lag daarbij op Nederlandse bedrijven die niet voldoen aan (Europese) regelgeving.
- De vereniging heeft een uitgebreide inspraakreactie gestuurd met betrekking tot de nieuwe regelgeving met betrekking tot het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit.
- Leefmilieu heeft een brief van de Gelderse Milieufederatie aan de ministers van VROM en LNV over de voortdurende aantasting van de Ecologische Hoofdstructuur mede-ondertekend.

Ecologisch Hoofdstructuur Gelderland

Bijeenkomsten en samenwerking

De vereniging Leefmilieu werkt graag en veel samen met andere organisaties.

- In het Platform Groen Nijmegen wordt samengewerkt met Nijmeegse actieve bewonersgroepen en lokale IVN- en milieudefensieafdelingen.
- Bij het Platform Gezonde Lucht werken we samen met actieve bewonersgroepen uit heel Nederland en Milieudefensie landelijk.
- Met het kenniscentrum van de Universiteit van Utrecht en de wetenschapswinkel van de Universiteit van Tilburg is in 2009 heel goed samengewerkt rond nanotechnologie
- Met Milieucentraal is de website <http://www.wikilucht.nl> doorontwikkeld tot een gebruiksvriendelijkere website, deze website wordt in 2010 door Leefmilieu overgenomen.
- Met MOB wordt rond vergunningen van bedrijven en de Europese regelgeving die daarop betrekking heeft samengewerkt.
- Deelgenomen wordt aan landelijke overleggen zoals de Klankbordgroep Risico's Nanotechnologie (onderdeel van het kabinetsbeleid over Nanotechnologie) en de Atlas Leefomgeving (gericht op het toegankelijk maken van milieu-informatie voor burgers).

Van oudsher neemt de vereniging Leefmilieu ook deel aan milieu-overleggen in Nijmegen, zoals het

- Ganzenheuveloverleg: over het Nijmeegse industrieterrein met bestuurders van de gemeente Nijmegen, gemeente Beuningen en provincie Gelderland en met vertegenwoordigers van milieu- en bewonersgroepen. Eind 2009 is met goedkeuring van Leefmilieu besloten het Ganzenheuveloverleg in ruste te brengen; dit betekent dat het indien nodig nog bij elkaar zal komen, maar niet meer periodiek zal plaats vinden.
- Kronenburgerforum: waarin de gezamenlijke activiteiten op het gebied van milieu van de gemeente Beuningen, Nijmegen en Provincie Gelderland worden besproken samen met vertegenwoordigers van andere milieugroepen en bedrijven.

Organisatie vereniging

- De Nieuwsbrief is in 2009 jaar vijfmaal verschenen en toegezonden aan onze leden en andere geïnteresseerden die zich geabonneerd hebben op de digitale nieuwsbrief.
- De internetsite (www.leefmilieu.nl) is bijgehouden met informatie van de vereniging en is actueel gehouden. Er is veel werk verricht aan het vernieuwen van de website. De site wordt veelvuldig (ruim 2000 keer per maand) bezocht.
- Leefmilieu is regelmatig genoemd in, of geïnterviewd voor, publicaties o.a. in De Gelderlander. In 2009 vooral in het kader van het groenbeleid in de gemeente Nijmegen. In nummer 1-2009 van het Tijdschrift Milieu van de vereniging van milieuprofessionals is voor de rubriek 'Het milieu volgens' Marga Jacobs geïnterviewd.
- In 2009 heeft Leefmilieu een nieuwe subsidievoorstel 'Samen schrijven aan een wikipedia voor gezonde lucht' ingediend bij SenterNovem voor 2010. Dit project is niet gehonoreerd.
- Leefmilieu heeft een groep mensen met raad een daad bijgestaan bij het opstellen van een subsidieverzoek voor de oprichting van een Platform Leefbaar Buitengebied; deze subsidie is helaas niet verleend.
- Leefmilieu heeft een uitgebreid overzicht van haar activiteiten opgesteld voor de Raad van State om aan te tonen dat er meer gedaan wordt dan het voeren van juridische procedures. Dit is nodig om ontvankelijk te zijn in tal van zaken. De RvS heeft Leefmilieu voor de betreffende zaak, in Oss, ontvankelijk verklaard. Deze uitspraak geeft ons op dit moment voldoende vertrouwen voor de ontvankelijkheid in andere zaken.
- Voor het algemeen bestuur zijn twee nieuwe leden gevonden, die in 2010 voorgedragen worden aan de ALV.

Activiteitenplan voor 2010

We willen in de eerste plaats in 2010 langs de bovengeschetste lijnen verder werken.

- Het project 'Toegang tot informatie over luchtkwaliteit, kan veel beter' wordt formeel afgerond en de site www.lokalelucht.nl zal afgebouwd worden. Bezoekers met vragen zullen doorverwezen worden naar onze nieuwe website www.wikilucht.nl, zodat zij nog steeds geholpen kunnen worden.
- Het project Nanodeeltjes en hun onbekende effecten voor mens en milieu wordt verder uitgevoerd: er worden beschrijvingen gemaakt van toepassingen van nanodeeltjes in consumentenproducten en een grootschalig publieksdebat zal de afsluiting van het project vormen.
- In 2010 zal een werkgroep van start gaan die de uitkomsten van het project Groen in de stad onder de aandacht zal brengen, met de nadruk op de communicatie van de eerdere uitkomsten.
- Een belangrijke plaats in de ondersteuning van onze activiteiten heeft de website www.leefmilieu.nl. Op de website zullen nieuwe vacatures voor vrijwilligers geplaatst worden. Verder zal de website aangepast worden aan de veranderde projecten en qua vormgeving verder worden gestroomlijnd.
- Voor de communicatie is de Nieuwsbrief van belang. In 2010 willen we er minstens 3 uitbrengen.
- Veel mensen doen een beroep op de deskundigheid van de vrijwilligers van Leefmilieu. Het gaat daarbij om de beantwoording van losse vragen en de ondersteuning bij complexere processen. Onze ervaring is dat voor complexere processen de ondersteuning die gegeven kan worden in een telefoongesprek niet volstaat. Wij willen dan ook groepen met workshops op maat gaan ondersteunen. Dit initiatief hebben wij de Burgernetwerkacademie gedoopt, om daarmee aan te geven dat er echt iets geleerd kan worden over jezelf inzetten voor je eigen leefomgeving. Dit initiatief willen we in 2010 opstarten.
- In 2011 bestaat de vereniging 20 jaar, we zullen daarom in 2010 een jubileumprogramma gaan voorbereiden.

